

70. obljetnica prof. dr. sc' D. Tomića

U povodu 70. obljetnice života prof. dr. sc. Dragutina Tomića i njegovog odlaska u mirovinu smatram potrebnim osvrnuti se na njegov stručni i znanstveni rad, nastavničku djelatnost i doprinos Stomatološkom fakultetu u Zagrebu.

Prof. dr. Dragutin Tomić rođen je 3. IV 1912. u Goraždi u Bosni. Osnovnu i srednju školu pohađao je u Poljskoj (Cieszyn) i Čehoslovačkoj (Novi Bohumin) gdje je 1931. god. položio ispit zrelosti. Nakon mature studira farmaciju na Sveučilištu u Zagrebu gdje je 1935. god. diplomirao. Poslije toga radi u ljekarnama raznih mjesta Hrvatske i Bosne, te je 1937. god. položio državni stručni ispit i stekao naslov magistra farmacije. Zatim studira kemiju i fiziku na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, te 1941. god. završava taj fakultet kao diplomirani kemičar. Godine 1942. promoviran je na stepen doktora filozofije na temelju disertacije »Prilog poznavanju domaćeg srčenjaka (*Potentilla erecta* (L.) Hampe)« na zagrebačkom Sveučilištu. Studij medicine je završio 1975. god. na Medicinskom fakultetu u Zagrebu. 1977. godine promoviran je na Stomatološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu za doktora medicinskih nauka na temelju disertacije »Istraživanje sadržaja fluorida prirodnih voda Jugoslavije s posebnim obzirom na učestalost zubnog karijesa«.

Početak 1939. god. izabran je za asistenta na Farmakološkom institutu Medicinskog fakulteta u Zagrebu, gdje je organizirao vježbe iz farmakografije. U proljeće 1948. god. habilitirao se na Medicinskom fakultetu u Zagrebu s radnjom »Istraživanje droga roda *Potentilla L.*«, a na jesen iste

godine izabran je za sveučilišnog docenta, 1960. godine, za izvanrednog profesora Medicinskog fakulteta.

Od 1942. do 1945. godine bio je i honorarni nastavnik za farmakologiju i toksikologiju na farmaceutskom fakultetu u Zagrebu. Od 1958. do 1962. predavao je farmakologiju na Sestrinskom odsjeku Medicinskog fakulteta u Zagrebu.

Od osnutka Stomatološkog odsjeka Medicinskog fakulteta u Zagrebu vrši nastavu iz farmakologije kao honorarni nastavnik. Nakon osamostaljenja Stomatološkog fakulteta u Zagrebu prešao je 1961. godine na taj fakultet u svojstvu izvanrednog profesora farmakologije, te je bio 1964. godine izabran za redovnog profesora Stomatološkog fakulteta. Ovdje vrši i nastavu na postdiplomskom studiju alkoholizma iz farmakologije i toksikologije sredstvima koja stvaraju ovisnost.

Prof. Tomić je tokom službovanja na Medicinskom i Stomatološkom fakultetu objavio oko 100 stručnih i znanstvenih radova u domaćim i inozemnim časopisima i nekoliko stručnih knjiga. Nadalje sudjeluje u izradi i trećeg izdanja Jugoslavenske farmakopeje s brojnim monografijama. Za Enciklopediju Leksikografskog zavoda, Medicinski leksikon, kao i za prvo i drugo izdanje, te za dopunski svezak Medicinske enciklopedije izradio je više od 100 članaka iz područja farmakologije i farmacije.

Prof. Tomić je farmaceut, kemičar i liječnik-farmakolog, pa je obzirom na svoju mnogostručnu izobrazbu usmjerio svoja istraživanja i publicističku djelatnost na nekoliko područja.

Kad je poslije II. Svjetskog rata postalo aktualno pitanje uzročne veze između zubnog karijesa i sadržaja fluorida u vodi za piće prof. Tomić prvi je u nas istraživao prirodne vode u Jugoslaviji na koncentraciju fluorida, te stimulirao i stomatologe (Ritterman, Udović-Erak, Smilev) na suradnju. Njegovi brojni radovi s tog područja te zbirni prikaz »Fluor« u Medicinskoj enciklopediji osnova su jugoslavenskim stomatolozima koji se bave prevencijom zubnog karijesa za studij ovog važnog nacionalnog problema. Kao član Evropske radne zajednice za istraživanje fluora i zubnog karijesa (ORCA), referirao je o tom problemu na kongresima ORCA-e u Marburgu, Bruxellesu, Paviji i na Stomatološkom kongresu u Londonu, te

na Stomatološkom kongresu DDR u Leipzigu.

Prof. Tomić je istraživao farmakognostički i farmakološki domaće droge, osobito droge roda *Potentilla L.* od kojih je jedna (*Rhizoma Tormentillae*) na temelju njegovih istraživanja bila uvrštena među oficinalne droge u Ph. Jug. II. i zamijenila prekomorsku drogu *Radix Ratanhiae*, koja se do onda mnogo primjenjivala u stomatologiji za terapiju gingivitisa.

Istraživanje mineralnih voda i muljeva obuhvaćaju radovi o sastavu sedimenata vode Tempel B Rogaške Slatine, blato Tuheljskih Toplica i arsenske vode Crni Guber iz Srebrenice.

Kao član Komisije za izradu Jugoslavenske farmakopeje (Ph. Jug. II) izradio je monografije za oficinalne čajeve, ljekovite alkohole, sirupe, paste, masti, ljekovita vina i nove tinkture, te ih popratio tehnološkim i farmakološkim komentarom.

U zajednici sa stomatolozima istraživao je razne preparate za stomatološku praksu (kortikosteroidi, Terra — Cortril gel, klorheksidin-hidroklorid, Tacitin) i ocijenio njihovu terapijsku vrijednost.

Na početku svog službovanja (1939) kao asistent Medicinskog fakulteta napisao je s prof. Ivančevićem knjigu Farmakografija, koja je tiskana u 4 izdanja i služila je generacijama medicinara kao udžbenik za magistralno propisivanje lijekova, nekad važne djelatnosti liječnika.

Priručnik Terapijske doze i oblici lijekova tiskan je u 5 izdanja. Temelj je za doziranje lijekova, a služi studentima medicine i stomatologije kod vježbi za propisivanje lijekova, a farmaceutima za kontrolu doza.

Farmakologiju za stomatologe napisao je prof. Tomić u obliku skripta koja su izašla u dva izdanja, a treće izdanje uz suradnju I. Linčir. Skripta služe i danas studentima stomatologije za studij tog predmeta.

Knjiga Farmakoterapija tiskana je u 6 izdanja od kojih posljednje izdanje obuhvaća preko 1000 stranica. U tom priručniku prikazani su sastav, farmakokinetika, djelovanje, nuspojave, dozaža i primjena lijekova koji se nalaze u prometu u našoj zemlji. Knjiga je dobro poznata u stručnim krugovima i tražena od liječnika, stomatologa i farmaceuta u cijeloj Jugoslaviji.

Prof. Tomić bio je član raznih odbora fakulteta, te je sudjelovao u referatima za izbor prvih stalnih nastavnika Stomatološkog fakulteta. Član je Farmaceutskog društva Hrvatske, Hrvatskog kemijskog društva, Farmakološkog društva, Fiziološkog društva, ORCA-e i Royal Society of Medicine (London).

Za svoj predani stvaralački rad prof. Tomić primio je brojna priznanja, diplome i Orden rada sa zlatnim vijencem.

Nadamo se da njegov odlazak u mirovinu ne će značiti i prekid njegova plodonosnog rada, naročito publicističke aktivnosti.

I. Linčir